

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу
Проблеми регіонального розвитку

Обсяг	3 кредита ЄКТС / 90 годин
Семестр, рік навчання	семестр 1, рік навчання - 1
Дні, час, місце	згідно з розкладом
Викладач (і)	Топчієв Олександр Григорович; доктор географічних наук, професор кафедри економічної та соціальної географії і туризму
Е-mail:	topchiev@onu.edu.ua
Робоче місце	геолого-географічний факультет, кафедра економічної та соціальної географії і туризму (ауд.74)
Консультації	очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри; онлайн-консультації: телефон, zoom

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом.

Інші види комунікації: консультація за розкладом, Google-class, Zoom

Е-mail: topchiev@onu.edu.ua

Аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є регіональний розвиток як основа життєдіяльності суспільства

Пререквізити курсу: ефективність засвоєння змісту дисципліни "Проблеми регіонального розвитку" значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: "Соціальна географія", "Регіональна економічна і соціальна географія", "Географія світового господарства", "Економічна і соціальна географія України".

Постреквізити курсу: дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни - "Політична географія", "Демографія та етнічна географія світу", "Охорона навколишнього середовища" - вивчаються в магістратурі

Мета навчальної дисципліни "Проблеми регіонального розвитку" - ознайомлення здобувачів вищої освіти з питаннями, що стосуються економічних, соціальних та екологічних проблем регіонального розвитку, а також особливостей розробки стратегій соціально-економічного розвитку локальних територій.

До завдань курсу належить:

- розкрити зміст поняття «регіональний розвиток», підходи і концепції до його розуміння;
- розглянути класифікацію проблемних регіонів та їх характерні риси;
- охарактеризувати основні проблеми регіонального розвитку;
- розглянути сучасний стан, проблеми та перспективи регіональної політики України як інструменту вирішення проблем регіонального розвитку держави;
- проаналізувати вплив стану соціальної, економічної та екологічної систем на розвиток регіонів

- розглянути особливості розробки стратегії соціально-економічного розвитку локальних територій

Очікувані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати**:

- теоретико-методологічні засади формування регіональної політики;
- сутність, теоретичні джерела та історичні особливості становлення і розвитку місцевого самоврядування в Україні;
- методичні та організаційні основи управління розвитком регіону;
- внутрішню організацію, функції та повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування в туристичній сфері;
- регіональні ресурси, які впливають на інвестиційну політику регіону.

вміти:

- застосовувати сформоване критичне мислення та світоглядність у аналізі функціонування та розвитку соціально-економічних процесів на рівні регіонів;
- використовувати методи наукових досліджень у сфері регіонознавства, організації та управління процесами на локальному та регіональному рівнях, а також розробки та впровадження регіональних програм розвитку;
- визначати завдання національної та регіональної політики та механізми регулювання інвестиційної діяльності та вирішення проблем регіонального розвитку на засадах сталості/стійкості/збалансованого розвитку.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (20 год.) та практичних занять (10 год.), організації самостійної роботи студентів (60 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація Power Point); практичні (практичні роботи); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади вивчення проблем розвитку регіонів

Тема 1. Поняття регіону. Класифікація регіонів

Тема 2. Проблемні регіони та їх типологія

Тема 3. Регіональний розвиток: сутність і методологічна основа

Тема 4. Адміністративно-територіальна реформа як важливий фактор регіонального розвитку

Змістовий модуль 2. Соціо-економіко-екологічні фактори регіонального розвитку

Тема 5. Людський розвиток як соціальна складова сталого розвитку регіонів

Тема 6. Економічне зростання і сталий розвиток регіонів.

Тема 7. Екологічні проблеми та їх вплив на розвиток регіонів

Тема 8. Місцеве самоврядування в системі управління регіональним розвитком.

Тема 9. Методологічні підходи та досвід розробки стратегії соціально-економічного розвитку локальних територій.

Тема 10. Формування стратегії розвитку регіону з урахуванням його інноваційно-інвестиційного статусу

Перелік рекомендованої літератури

Основна

1. Брич В.Я., Охота В.І. Міжнародна конкурентоспроможність країн в умовах глобалізації: Монографія. Тернопіль: Тернопільський національний економічний університет, 2019. 211 с.

2. Глобальні виклики сучасності: суспільно-географічний вимір: монографія/ за ред. В.К.Кіптенко, Б.П.Яценка. К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. 255 с.
3. Глобальна економіка : навч. посіб. / О. В. Довгаль, У. Я. Андрусів, О. В. Ткаліч, О. С. Павленко. Івано - Франківськ: ФОП Супрун В.П., 2019. 262 с.
4. Мезенцев К. В., Підгрушний Г. П., Мезенцева Н. І. Регіональний розвиток в Україні: суспільно-просторова нерівність і поляризація: Монографія. К.: ДП «Прінт Сервіс», 2014. 132 с.
5. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку : [навч. посіб.] / Т. К. Гречко, С. А. Лісовський, С. А. Романюк, Л. Г. Руденко. Херсон : Гринь Д.С., 2015. 264 с.
6. Регіональне управління : підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. К. : НАДУ, 2019. 512 с.
7. Топчієв О. Г., Мальчикова Д. С., Яворська В. В. Регіоналістика. Навчальний посібник. Херсон: Олді-плюс, 2015. 370 с.
8. Топчієв О. Г., Мальчикова Д. С. Планування територій. Навчальний посібник. Херсон: вид. Гринь Д. С., 2014. 266 с.
9. Успішна територіальна громада: будуємо разом / Бриль М., Врублевський О., Данчева О., Сеїтосманов А., Чубаров Е. Харків : Видавничий будинок Фактор, 2018. 128 с.
10. Територіальна громада як базова ланка адміністративно-територіального устрою України: проблеми та перспективи реформування. К.: НІСД, 2016. 61 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, контрольна письмова робота, оцінювання виконання семінарських занять та ін. Підсумковий контроль за дисципліною – залік. Залік складає студент, який виконав усі обов'язкові види робіт, які передбачаються навчальною програмою дисципліни та під час опанування дисципліни набрав 60 і більше балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль										Модульний контроль	Сума балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	20	100

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Самостійна робота студентів

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді тестів, контрольних робіт, колоквиумів і звітів. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання, які вимагають від студента систематичної самостійної роботи.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Підсумковий письмовий контроль здійснюється в аудиторії, у разі відсутності або низького результату перескладається одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації. У разі недотримання політики щодо дедлайнів та перескладання контрольні заходи вважаються не зданими.

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. Дотримання академічної доброчесності регламентується

«Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ імені І.І.Мечникова»
https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf

Політика щодо відвідування та запізень: відвідування лекцій – обов’язкове, практичних занять – обов’язкове, запізнення не бажані. Бали за відвідування занять не нараховуються.

Мобільні пристрої: допускається використання смартфона, планшету або іншого пристрою з дозволу викладача.

Поведінка в аудиторії: студент повинен дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу.